

Редакція:

12.12.1991

Директива Ради

91/676/ЄЕС від 12 грудня 1991 року

стосовно охорони вод від забруднення, спричиненого нітратами з
сільськогосподарських джерел

Ця Директива ставить своєю метою зменшення або запобігання забрудненню води, спричиненого застосуванням та зберіганням неорганічних добрив та гною на сільськогосподарських угіддях, як для захисту постачання питної води, так і для запобігання більш широким збиткам навколишньому середовищу у формі евтрофікації прісної та морської води. Країни - члени Співтовариства повинні ідентифікувати водойми, яким завдано реальної чи може бути завдано потенційної шкоди від забруднення нітратами поверхневих прісних вод, ґрунтових вод, прісноводних озер, прибережних та морських вод.

До грудня 1993 року всі відомі ділянки землі, з яких відбувається стік у такі водойми та їх забруднення, повинні бути визначені країнами - членами Співтовариства як "Уразливі зони". До грудня 1995 року необхідно виробити, а до 1999 року - впровадити в життя Програму(и) дій для уразливих зон або їх частин.

Кожна країна - член Співтовариства повинна до грудня 1993 року виконати однорічну програму моніторингу поверхневих та ґрунтових вод, яку необхідно надалі повторювати один раз на чотири - вісім років. Країни - члени Співтовариства повинні раз на чотири роки подавати до Комісії результати програми моніторингу та іншу інформацію.

ДИРЕКТИВА РАДИ

91/676/ЄЕС від 12 грудня 1991 року

стосовно охорони вод від забруднення, спричиненого нітратами з
сільськогосподарських джерел

РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СПІВТОВАРИСТВА

Поважаючи Договір про утворення Європейського Економічного Співтовариства, і зокрема статтю 130s цього Договору,

Поважаючи пропозицію Комісії,

Поважаючи думку Європейського Парламенту,

Поважаючи думку Комітету з Економічних та Соціальних Питань,

Беручи до уваги те, що вміст нітратів в воді в деяких регіонах країн - членів Співтовариства збільшується і вже є високим в порівнянні зі стандартами, встановленими Директивою Ради 75/440/ЄЕС від 16 червня 1975 року стосовно якості води поверхневих водойм, призначених для забору питної води в країнах - членах Співтовариства, зі змінами, введеними Директивою 79/869/ЄЕС, а також Директивою Ради 80/778/ЄЕС від 15 липня 1980 року стосовно якості води, призначеної для споживання людьми, зміненою Актом про Прийняття 1985 року;

Беручи до уваги те, що в четвертій програмі дій Європейського Економічного Співтовариства з питань навколишнього середовища вказано, що Комісія має намір внести пропозицію стосовно Директиви з питань контролю та зменшення забруднення води, яке є наслідком розповсюдження або скиду стічних вод тваринницьких ферм та надмірного використання добрив;

Беручи до уваги те, що загальна реформа сільськогосподарської політики, викладена в зеленому документі Комісії "Перспективи загальної сільськогосподарської політики" передбачає що, хоча використання азотовмісних мінеральних та органічних добрив є необхідним для сільського господарства в Співтоваристві, надмірне використання добрив становить ризик для навколишнього середовища, і що для контролювання проблеми, яка виникає в результаті інтенсивного тваринництва існує необхідність вжиття спільних заходів, і що сільськогосподарська політика повинна бути тісніше пов'язаною з природоохоронною політикою;

Беручи до уваги те, що згідно з Резолюцією Ради про захист Північного моря та стосовно інших водойм на території Співтовариства від 28 червня 1988 року Комісія має подати пропозицію щодо заходів, яких слід вжити на рівні Співтовариства;

Беручи до уваги те, що головною причиною забруднення з розсереджених джерел, що впливають на води Співтовариства, є нітрати з сільськогосподарських джерел;

Беручи таким чином до уваги необхідність, заради захисту здоров'я людей та життєвих ресурсів і водних екосистем, а також заради охорони інших законних способів використання води, зменшення забруднення води, яке спричиняється або викликається нітратами з сільськогосподарських джерел та запобігання такому забрудненню в майбутньому; беручи до уваги важливість вжиття заходів щодо зберігання та внесення в землю всіх азотовмісних сполук та щодо певних методів землеуправління для досягнення цієї мети;

Беручи до уваги те, що оскільки забруднення води нітратами в одній країні-члені Співтовариства може вплинути на якість води в інших країнах-членах Співтовариства, то вжиття заходів на рівні Співтовариства у відповідності зі Статтею 130r є необхідним;

Беручи до уваги те, що сприяючи впровадженню кращих методів ведення сільськогосподарських робіт країни - члени Співтовариства можуть забезпечити на належному рівні охорону всіх вод від забруднення в майбутньому;

Беручи до уваги те, що окремі зони, з яких відбувається стік у водойми, яким забруднення сполуками азоту може завдати значної шкоди, потребують особливої охорони;

Беручи до уваги необхідність визначення країнами - членами Співтовариства уразливих зон та прийняття і впровадження програм робіт, спрямованих на зменшення забруднення води сполуками азоту в уразливих зонах;

Беручи до уваги те, що ці програми робіт мають містити заходи щодо зменшення внесення в ґрунт всіх азотовмісних добрив та зокрема щодо встановлення специфічних обмежень на використання гною;

Беручи до уваги необхідність моніторингу водойм та застосування рекомендованих методів вимірювання азотних сполук для забезпечення ефективності вжитих заходів;

Беручи до уваги визнання того факту, що через наявні в деяких країнах - членах Співтовариства гідрогеологічні умови вжиті захисні заходи можуть привести до поліпшення якості води лише через багато років;

Беручи до уваги необхідність створення Комітету, який надаватиме допомогу Комісії з питань впровадження цієї Директиви та її адаптації до науково-технічного прогресу;

Беручи до уваги те, що країни - члени Співтовариства повинні виробити та представити Комісії звіти про впровадження цієї Директиви;

Беручи до уваги те, що Комісія має регулярно подавати звіти стосовно впровадження цієї Директиви країнами - членами Співтовариства,

ПРИЙНЯЛА ЦЮ ДИРЕКТИВУ:

Стаття 1

Метою цієї Директиви є:

- зменшення забруднення води, спричиненого чи викликаного нітратами з сільськогосподарських джерел та
- запобігання такому забрудненню в майбутньому.

Стаття 2

Терміни і означення, використані в цій Директиві, мають таке значення:

- (a) ґрунтові води: всі води, які знаходяться під поверхнею землі в зоні насичення та в прямому контакті з ґрунтом або підґрунтом;
- (b) прісна вода: природна вода з низькою концентрацією солей, яка часто є придатною для забору та обробки з метою отримання питної води;
- (c) азотна сполука: будь-яка речовина, що містить азот, крім газоподібного молекулярного азоту;
- (d) свійські тварини: всі тварини, яких тримають для використання чи з метою одержання прибутку;
- (e) добриво: будь-яка речовина, яка містить одну чи декілька азотних сполук і вноситься в землю для посилення росту рослин; це може включати у себе гній, відходи риборозвідних ферм та осад стічних вод;
- (f) мінеральне добриво: будь-яке добриво, що виробляється за допомогою промислового процесу;
- (g) гній: відходи, які виділяються свійськими тваринами, або суміш сміття та відходів, які виділяються свійськими тваринами, навіть в обробленій формі;
- (h) внесення в ґрунт: додавання матеріалів в ґрунт шляхом розповсюдження по поверхні ґрунту, введення в ґрунт, поміщення під поверхню ґрунту чи змішування з поверхневими шарами ґрунту;
- (i) ефтрофікація: збагачення води сполуками азоту, що призводить до прискореного росту водоростей та вищих форм рослинного життя і небажаного порушення балансу організмів у воді, а також до зниження її якості;
- (j) забруднення: скид, прямий чи непрямий, азотних сполук з сільськогосподарських джерел в водне середовище, яке в результаті спричиняє ризик для здоров'я людей, шкоду життєвим ресурсам та водним екосистемам, створює труднощі побутового характеру або заважає використовувати воду в інших законних цілях;
- (k) уразлива зона: ділянка землі, визначена у відповідності з вимогами Статті 3 (2).

Стаття 3

1. Води, яким завдано шкоди від забруднення, та води, яким забруднення може завдати шкоди, якщо не буде вжито заходів, спрямованих на виконання вимог Статті 5, повинні бути ідентифіковані країнами - членами Співтовариства у відповідності з критеріями, встановленими у Додатку I.
2. Країни - члени Співтовариства повинні протягом двох років після оприлюднення цієї Директиви визначити як уразливі зони всі відомі земельні ділянки, з яких відбувається стік у водойми, ідентифіковані у відповідності до параграфу 1, і які дають вклад у забруднення цих водойм. Країни - члени Співтовариства повинні повідомити Комісію про це попереднє визначення протягом шести місяців.
3. Якщо які-небудь води, визначені країною-членом Співтовариства у відповідності з параграфом 1, піддаються шкідливій дії внаслідок забруднення від вод іншої країни

- члена Співтовариства, що прямо чи опосередковано дренують в них, то країна - член Співтовариства, водам якої завдається шкода, може повідомити інші країни - члени Співтовариства та Комісію про це, навівши відповідні факти.

Зацікавлені країни повинні організувати, при необхідності за участі Комісії, узгоджені дії для визначення джерел, які спричинили це забруднення, та заходи, яких слід вжити щодо цих джерел для захисту водойм, що зазнали забруднення, і забезпечення дотримання вимог цієї Директиви.

4. Країни - члени Співтовариства повинні переглядати, а при необхідності змінювати або доповнювати перелік визначених уразливих зон принаймні раз на чотири роки для врахування змін та факторів, не врахованих при попередньому визначенні. Вони повинні інформувати Комісію про будь-який перегляд або доповнення до цього переліку протягом шести місяців.

5. Країни - члени Співтовариства звільняються від зобов'язання визначати конкретні уразливі зони, якщо вони вироблять та впровадять в життя програми робіт, вказані в Статті 5, у відповідності з вимогами цієї Директиви на всій своїй території.

Стаття 4

1. З метою забезпечення загального рівня охорони вод від забруднення країни - члени Співтовариства повинні протягом двох років від оприлюднення цієї Директиви:

(a) виробити кодекс чи кодекси кращих методів ведення сільськогосподарських робіт, які мають бути впроваджені фермерами на добровільній основі, і які мають містити вимоги принаймні стосовно пунктів, вказаних в Додатку II А;

(b) при необхідності розробити програму сприяння впровадженню кодексу(ів) кращих методів ведення сільськогосподарських робіт, що має включати навчання та надання інформації фермерам.

2. Країни - члени Співтовариства повинні надати Комісії детальну інформацію про свої кодекси кращих методів ведення сільськогосподарських робіт, і Комісія повинна включити інформацію про ці кодекси в звіт, про який згадується в Додатку II. У світлі отриманої інформації Комісія може, якщо вважатиме за потрібне, подати відповідні пропозиції до Ради.

Стаття 5

1. Протягом двох років від попереднього визначення, про яке згадується в Статті 3 (2), або протягом одного року від кожного доповнення цього визначення, про яке згадується в Статті 3 (4), країни - члени Співтовариства повинні з метою реалізації цілей, встановлених в Статті 1, розробити програми робіт, що мають бути здійснені на визначених уразливих зонах.

2. Програма робіт може стосуватися всіх уразливих зон на території країни - члена Співтовариства, або, якщо країна - член Співтовариства вважатиме це за потрібне,

можуть бути розроблені різні програми для різних уразливих зон або їх частин.

3. Програми робіт повинні враховувати:

(a) наявні наукові та технічні дані, головним чином стосовно відносного поступлення азоту від сільськогосподарських та інших джерел;

(b) стан навколишнього середовища у відповідних регіонах даних країн -членів Співтовариства.

4. Програми робіт повинні бути втіленими в життя протягом чотирьох років від їхньої розробки та складатися з наступних обов'язкових заходів:

(a) заходи, описані в Додатку III;

(b) заходи, передбачені країнами - членами Співтовариства в кодексі(ях) кращих методів ведення сільськогосподарських робіт, прийнятих у відповідності з вимогами Статті 4, крім тих, що передбачаються заходами, описаними в Додатку III.

5. Більше того, країни - члени Співтовариства повинні вжити у рамках програм робіт таких додаткових заходів або посиленних дій, які вони вважатимуть за необхідне, якщо на початку або в світлі отриманого в процесі виконання програм робіт досвіду стає очевидним те, що заходи, про які згадується в параграфі 4, будуть недостатніми для досягнення цілей, поставлених в Статті 1. При виборі цих заходів або дій країни - члени Співтовариства повинні враховувати їх ефективність та вартість по відношенню до інших можливих запобіжних заходів.

6. Країни - члени Співтовариства повинні виробити та впровадити в життя необхідні програми моніторингу заради досягнення ефективності програм робіт, прийнятих для досягнення цілей, поставлених в цій Статті. Країни - члени Співтовариства, які застосовують Статтю 5 на всій своїй території, повинні проводити моніторинг вмісту нітратів у водах (поверхневих та ґрунтових водах) в обраних точках вимірювання, який зробить можливим визначення ступеню забруднення води нітратами з сільськогосподарських джерел.

7. Країни - члени Співтовариства повинні переглядати і при необхідності змінювати свої програми робіт, включаючи будь-які додаткові заходи, вжиті відповідно до вимог параграфу 5, принаймні кожні чотири роки. Вони повинні інформувати Комісію про будь-які зміни у програмах робіт.

Стаття 6

1. В цілях визначення та перегляду визначення уразливих зон, країни - члени Співтовариства повинні:

(a) у двохрічний термін після оприлюднення цієї Директиви забезпечити моніторинг концентрації нітратів у прісних водах на протязі одного року:

- у створах по відбору проб поверхневих вод, встановлених у відповідності з вимогами Статті 5 (4) Директиви 75/440/ЄЕС, та/або у інших створах по відбору проб,

які є репрезентативними по відношенню до поверхневих вод країн -членів Співтовариства, - принаймні щомісячно та частіше під час повеней;

- у пунктах по відборі проб, які є репрезентативними по відношенню до запасів підземних вод країн - членів Співтовариства, - через регулярні інтервали та враховуючи вимоги Директиви 80/778/ЄЕС;

(b) повторювати програму моніторингу, описану в частині (a), принаймні раз на чотири роки за виключенням тих пунктів пробовідбору, де концентрація нітратів не перевищувала 25 мг/л в усіх попередніх пробах і не з'явилося жодних нових факторів, які могли б підвищити вміст нітратів; в такому випадку програму моніторингу потрібно повторювати лише один раз на вісім років;

(c) перевіряти стан евтрофікації своїх поверхневих прісноводних водойм, естуаріїв та прибережних морських вод кожні чотири роки.

2. Потрібно використовувати рекомендовані методи вимірювання, приведені у Додатку IV.

Стаття 7

Керівництва по проведенню моніторингу, описаного в Статтях 5 та 6, можуть бути вироблені у відповідності з процедурою, викладеною у Статті 9.

Стаття 8

Додатки до цієї Директиви можуть бути адаптовані до науково-технічного прогресу у відповідності з процедурою, викладеною в Статті 9.

Стаття 9

1. На допомогу Комісії створюється Комітет, який складається з представників країн - членів Співтовариства і очолюється представником Комісії.

2. Представник Комісії має представити Комітету проект плану заходів, яких треба вжити. Комітет має подати свою точку зору щодо цього проекту протягом періоду часу, який може бути встановлений головою в залежності від терміновості справи. Рішення приймається більшістю, як визначено в Статті 148 (2) Договору ЄЕС, у випадках, якщо Рада повинна прийняти рішення за пропозицією Комісії. Голоси представників країн - членів Співтовариства в межах комітету мають зважуватися, як вказано у вищезгаданій Статті. Голова не голосує.

3. (a) Комісія ухвалює передбачені заходи, якщо вони відповідають позиції Комітету.

(b) Якщо передбачені заходи не відповідають позиції Комітету, або якщо ніякої точки зору не було вироблено, Комісія повинна без затримки подати до Ради пропозицію стосовно заходів, що їх потрібно вжити. Рада ухвалює рішення кваліфікованою більшістю.

(c) Якщо по завершенні тримісячного періоду від дати звернення до Ради вона не змогла ухвалити рішення, запропоновані заходи ухвалюються Комісією, крім тих

випадків, коли Рада проголосувала проти запропонованих заходів простою більшістю.

Стаття 10

1. Країни - члени Співтовариства повинні по завершенні чотирирічного періоду від оприлюднення цієї Директиви та по завершенні кожного наступного чотирирічного періоду подавати до Комісії звіт, в якому має міститися інформація, викладена у Додатку V.

2. Звіт, передбачений вимогами цієї Статті, повинен подаватися до Комісії протягом шести місяців після завершення відповідного періоду.

Стаття 11

На базі отриманої відповідно до Статті 10 інформації Комісія повинна публікувати узагальнюючі звіти протягом шести місяців від отримання звітів від країн - членів Співтовариства та подавати їх до Європейського Парламенту та Ради. В світлі впровадження в життя цієї Директиви та зокрема вимог Додатку III, Комісія повинна до 1 січня 1998 року подати до Ради звіт, при необхідності доповнений пропозиціями щодо внесення змін до цієї Директиви.

Стаття 12

1. Країни - члени Співтовариства повинні ввести в дію закони, правила та адміністративні положення, необхідні для виконання цієї Директиви, протягом двох років від її оприлюднення^[1]. По завершенні цієї роботи вони повинні поінформувати про це Комісію.

2. При впровадженні цих заходів країнами-членами Співтовариства, законодавчі акти повинні містити посилання на цю Директиву, або посилання на неї мають додаватися до законодавчих актів на випадок їх офіційної публікації. Форми цих посилань визначаються країнами - членами Співтовариства.

3. Країни - члени Співтовариства повинні подавати Комісії тексти основних правових актів національного законодавства, які прийматимуться з питань, що регулюються цією Директивою.

Стаття 13

Ця директива адресована країнам - членам Співтовариства.

Укладено в Брюсселі, 12 грудня 1991 року.

За Раду

Президент

J.G.M. ALDERS

ДОДАТОК I

Критерії для ідентифікації водойм, про які згадується в Статті 3 (1)

А. Водойми, про які йдеться в Статті 3 (1), повинні ідентифікуватися зокрема, за наступними критеріями:

1. чи поверхневі води, зокрема ті, що використовуються або призначені для використання як джерела питного водопостачання, містять або можуть містити, якщо не буде вжито заходів у відповідності з вимогами Статті 5, нітрати у концентрації, що перевищує встановлену у відповідності з Директивою 75/440/ЄЕС;
2. чи перевищує концентрація нітратів у підземних водах значення 50 мг/л, або чи може вона перевищити це значення, якщо не буде вжито заходів у відповідності з вимогами Статті 5;
3. чи спостерігається евтрофікація в природних прісноводних озерах, інших прісноводних водоймах, естуаріях, прибережних морських водах, або чи може вона виникнути в найближчому майбутньому, якщо не буде вжито заходів у відповідності з вимогами Статті 5.

В. Застосовуючи ці критерії, країни - члени Співтовариства повинні також враховувати:

1. фізичні та екологічні характеристики вод та земель;
2. сучасне розуміння поведінки азотних сполук в навколишньому середовищі (воді та ґрунті);
3. сучасне розуміння впливу заходів, вжитих у відповідності з вимогами Статті 5.

ДОДАТОК II

Кодекс(и) кращих методів ведення сільськогосподарських робіт

А. Кодекс чи кодекси кращих методів ведення сільськогосподарських робіт, що встановлюються з метою зменшення забруднення нітратами та з урахуванням умов в різних регіонах Співтовариства, повинні містити положення щодо наступних позицій, враховуючи те, наскільки вони є актуальними:

1. періоди, в які внесення добрива в ґрунт є небажаним;
2. внесення добрива в ґрунт на полях, розташованих на крутих схилах;
3. внесення добрива в ґрунт на перезволожених, підтоплених, затоплених, замерзлих чи вкритих снігом полях;

4. умови внесення в ґрунт добрив поблизу водотоків;
 5. об'єм та умови будівництва резервуарів для зберігання гною, включаючи заходи для запобігання забрудненню води від стоку чи фільтрації в ґрунті та поверхневі води рідин, які містять гній, та стічних вод від зберігання рослинних матеріалів, наприклад, силосу;
 6. процедури внесення в ґрунт, включаючи норми та рівномірність нанесення мінеральних добрив та гною, які підтримуватимуть вихід поживних речовин у воду на прийнятному рівні.
- В. Країни - члени Співтовариства можуть також включати до свого кодексу(ів) кращих методів ведення сільськогосподарських робіт наступні позиції:
7. менеджмент землекористування, включаючи використання систем сівобороту та пропорцію земельної площі, яка відводиться під постійні культури по відношенню до однорічних культур;
 8. підтримання мінімального рослинного покриву протягом (дощових) періодів, котрий буде витягати азот з ґрунту, який в протилежному випадку спричинить забруднення води нітратами;
 9. розробку планів внесення добрив для кожної ферми окремо та ведення обліку їх використання;
 10. запобігання забрудненню води від площадного стоку та ґрунтового руху води нижче межі досяжності корней сільськогосподарських культур в іригаційних системах.

ДОДАТОК III

Заходи, які необхідно включити у програми робіт, як вказано у Статті 5 (4) (а)

1. Заходи мають містити правила стосовно:

- а) періодів, в які внесення в ґрунт певних типів добрив заборонено;
- б) об'єм резервуарів для зберігання гною; цей об'єм повинен перевищувати необхідний для зберігання протягом всього найдовшого періоду, під час якого внесення його в ґрунт в уразливих зонах забороняється, крім випадків, коли компетентному органу буде продемонстрована наявність можливості вивезення будь-якої кількості гною понад існуючі обсяги для зберігання безпечним для навколишнього середовища способом.
- в) обмеження внесення в ґрунт добрив, яке відповідає кращим методам ведення сільськогосподарських робіт та враховує характеристики конкретної уразливої зони, зокрема:
 - 1) характеристики, тип та нахил ґрунту;

2) кліматичні умови, кількість атмосферних опадів та зрошення;

3) землекористування та методи ведення сільськогосподарських робіт, включаючи системи сівобороти; і базується на балансі між:

☒ спрогнозованою потребою сільськогосподарських культур в азоті, та

☒ постачання азоту рослинам з ґрунту та від внесених добрив, виходячи з:

- кількості азоту, присутнього в ґрунті на момент, коли культура починає використовувати його у значній мірі (нереалізована кількість наприкінці зими),
- постачання азоту через наявну мінералізацію резервів органічного азоту в ґрунті,
- добавлення азотних сполук при внесенні гною,
- добавлення азотних сполук при внесенні мінеральних та інших добрив.

2. Ці заходи забезпечуватимуть те, що кількість гною, яка вноситиметься в ґрунт щороку, у тому числі самими тваринами, не перевищуватиме задану кількість на гектар для кожної ферми або тваринницької одиниці.

Задана кількість на гектар - це кількість гною, яка містить 170 кілограм азоту. Проте:

(а) для програми робіт на перші чотири роки країни-члени Співтовариства можуть дозволити внесення кількості гною, яка містить до 210 кілограм азоту;

(b) під час та після першої чотирирічної програми робіт країни-члени Співтовариства можуть встановити значення для кількості гною, відмінні від вказаних вище. Ці значення повинні встановлюватися таким чином, щоб не заважати досягненню цілей, поставлених в Статті 1, та повинні бути виправданими і базуватися на об'єктивних підставах, якими можуть бути:

- довгі періоди дозрівання,
- сільськогосподарські культури, які потребують значної кількості азоту,
- велика кількість атмосферних опадів в уразливій зоні,
- ґрунти з надзвичайно високими денітрифікаційними властивостями.

Якщо країна - член Співтовариства встановлює відмінні значення у відповідності з підпараграфом (b), вона повинна проінформувати про це Комісію; Комісія розглядає виправдані підстави у відповідності з процедурою, описаною в Статті 9.

3. Країни - члени Співтовариства можуть обчислювати кількості, про які йде мова у параграфі 2, виходячи з чисельності поголів'я скота.

4. Країни - члени Співтовариства повинні проінформувати Комісію про свій метод впровадження вимог параграфу 2. В світлі отриманої інформації Комісія може, якщо вважатиме за необхідне, подати до Ради відповідні пропозиції у відповідності з вимогами Статті 11.

ДОДАТОК IV

Рекомендовані методи вимірювання

Мінеральні добрива

Для вимірювання азотних сполук повинен застосовуватися метод, описаний у Директиві Комісії 77/535/ЄЕС від 22 червня 1977 року щодо наближення законодавства країн - членів Співтовариства з питань методів відбору проб та аналізу на вміст добрив, змінений Директивою 89/519/ЄЕС.

Прісні, прибережні та морські води

Концентрацію нітратів необхідно вимірювати у відповідності з вимогами Статті 4а (3) Рішення Ради 77/795/ЄЕС від 12 грудня 1977 року, яким була встановлена загальна процедура обміну інформацією стосовно якості поверхневої прісної води в Співтоваристві, зміненого Рішенням 86/574/ЄЕС.

ДОДАТОК V

Інформація, яку слід включити у звіти, про які йде мова у Статті 10

1. Виклад запобіжних заходів, вжитих відповідно до Статті 4.

2. Карта, на якій слід зобразити наступне:

(а) водойми, ідентифіковані у відповідності з вимогами Статті 3 (1), причому для кожної водойми слід вказати, який з критеріїв Додатку I було використано з метою ідентифікації;

(б) місцезнаходження визначених уразливих зон, з розрізненням існуючих зон та зон, визначених з часу попереднього звіту.

3. Короткий виклад результатів моніторингу, отриманих відповідно до вимог Статті 6, включаючи виклад підстав для визначення кожної уразливої зони і для будь-якої зміни чи доповнення до визначення уразливих зон.

4. Короткий виклад програм робіт, розроблених відповідно до вимог Статті 5, і зокрема:

(а) заходи, вжиття яких передбачено Статтею 5 (4) (а) та (б);

(б) інформація, передбачена Додатком III (4);

(с) будь-які додаткові заходи чи посилені дії, передбачені Статтею 5(5);

(d) короткий виклад результатів програм моніторингу, впровадження яких передбачено Статтею 5 (6);

(e) припущення про можливий час, протягом якого, на думку країн-членів Співтовариства, у водоймах, ідентифікованих у відповідності з вимогами Статті 3 (1), стануться зміни у відповідь на вжиття передбачених програмою робіт заходів, разом з вказівкою про рівень невизначеності, присутній в цих припущеннях.

Table of Concordance

Directive 91/676/EEC concerning the protection of waters against pollution caused by nitrates from agricultural sources

Name translated into Ukrainian Директива 91/676/ЄЕС стосовно охорони вод від забруднення, спричиненого нітратами з сільськогосподарських джерел

Date Table completed: 29/11/2011
completing Table: Serhiy Vykhryst

Name of Ukrainian expert(s)

Name of MoENR official (including department) for contact:

Порівняно з рештою проаналізованих Директив сектору «Якість води та управління водними ресурсами, включаючи морське середовище» положення цієї Директиви знаходять найменше відповідників у законодавчому полі України. Таким чином, чинне законодавство України частково відповідає вимогам Директиви (ступінь відповідності низький).

Для того, щоб наблизити чинне законодавство України до вимог цієї Директиви, необхідно ухвалити низку нормативно-правових актів. Тому цілком зрозумілим є віднесення в Законі України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» від 21 грудня 2010 р. № 2818-VI питання запобігання забрудненню внаслідок змиву нітратів із сільськогосподарських земель до першочергових напрямів приведення у відповідність екологічного законодавства України із положеннями джерел *acquis communautaire* (п. 4.8).

У планах Кабінету Міністрів України протягом 3-х років після набуття чинності Угодою про асоціацію між Україною та ЄС - підготовка проекту нормативно-правового акта щодо визначення зон, вразливих до (накопичення) нітратів; розроблення/запровадження планів дій щодо зон, вразливих до (накопичення) нітратів; розроблення державними органами кодексів кращих методів ведення сільськогосподарських робіт та програм сприяння впровадженню цих кодексів (див. Прогресивний план адаптації законодавства України до законодавства

Європейського Союзу, схвалений на засіданні Координаційної ради з адаптації законодавства України до законодавства ЄС). Відповідальність за розробку всього комплексу зазначених положень покладено на Міністерство аграрної політики та продовольства України та Мінприроди.

Проте слід звернути увагу, що ця Директива також зазначається у секторі «Обмін найкращою практикою щодо відновлення та збереження природних ресурсів для забезпечення ефективного, сталого та високоякісного сільськогосподарського виробництва» розділу «Сільське господарство та розвиток сільської місцевості», в межах якого до впровадження її положень поряд із зазначеними міністерствами цілком послідовно залучено Держводагентство.

Слід також наголосити на необхідності приведення у відповідність термінологічного апарату та закріплення його на рівні Закону України та врахування вимог Додатку III до Директиви при розробці та ухваленні програм дій, передбачених п. 4 ст. 5 Директиви.

Незначного уточнення потребує офіційний переклад Директиви українською мовою.

Article of the EU Directive / Стаття Директиви ЄС	Text of the provision or obligation in English / Текст англійською	Translation into Ukrainian / Переклад українською	National legislation of Ukraine (including draft legislation) / Законодавство України (в т.н. проекти)	Level of correspondence / Рівень відповідності
1	[Objective]	Мета		
2	For the purpose of this Dir: (a) 'groundwater': means all water which is below the surface of the ground in the saturation zone and in direct contact with the ground or subsoil;	Терміни і означення, використані в цій Директиві, мають таке значення: (a) ґрунтові води: всі води, які знаходяться під поверхнею землі в зоні насичення та в прямому контакті з ґрунтом або підґрунтом;	Водний Кодекс України від 6 червня 1995 р. № 213/95-ВР (ст. 1 - термін «води підземні»); Наказ Державної комісії України по запасах корисних копалин «Про затвердження Інструкції із застосування Класифікації запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду надр до родовищ питних і технічних підземних вод» від 4	Fully/ Повністю

			лютого 2000 р. № 23 (п. 1.5.2); Наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики «Про затвердження національних стандартів, національного класифікатора України, затвердження змін до національних стандартів, скасування нормативних документів та внесення змін до наказів Держспоживстандарту» від 12 грудня 2007 р. № 357 (Національний класифікатор України ДК 008:2007 "Класифікатор корисних копалин" (ККК)) (п. 3.1); Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України «Методика розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів» від 20 липня 2009 р. № 389 (п. 1.7)	
	(b) 'freshwater' means naturally occurring water having a low concentration of salts, which is often acceptable as suitable for abstraction and	(b) прісна вода: природна вода з низькою концентрацією солей, яка часто є придатною для забору та обробки з метою отримання питної води;	Водний Кодекс України від 6 червня 1995 р. № 213/95-ВР	Is lacking Бракує

	treatment to produce drinking water;			
	(c) 'nitrogen compound'; means any nitrogen-containing substance except for gaseous molecular nitrogen;	(c) азотна сполука: будь-яка речовина, що містить азот, крім газоподібного молекулярного азоту;	ГОСТ 20432-83. Удобрения. Термины и определения (п. 30)	In part / Частков
	(d) 'livestock': means all animals kept for use on profit;	(d) свійські тварини: всі тварини, яких отримують для використання чи з метою одержання прибутку;	Наказ Державного департаменту ветеринарної медицини «Про затвердження Ветеринарно-санітарних вимог утримання птиці в особистих селянських господарствах» від 19 грудня 2006 р. № 100 (п. 2); Наказ Держкомстату України «Про затвердження Методики проведення розрахунків основних показників обсягів виробництва продукції тваринництва в усіх категоріях господарств» від 08 лютого 2005 р. № 49	In part / Частков
	(e) 'fertilizer': means any substance containing nitrogen compound nitrogen compounds utilized on land to enhance growth of vegetation; it may include livestock	(e) добриво: будь-яка речовина, яка містить одну чи декілька азотних сполук і вноситься в землю для посилення росту рослин; це може включати у себе гній, відходи виробничих ферм та осад стічних вод;	ЗУ «Про пестициди і агрохімікати» від 02 березня 1995 р. № 86/95-ВР (ст. 1 - термін «агрохімікати»); Постанова ВРУ «Про прийняття за основу проекту Закону України про заходи державної підтримки та стимулювання розвитку	In part / Частков

	manure, the residues from fish farms and sewage sludge;		виробництва мінеральних добрив в Україні» від 22 березня 2007 р. № 820-V (ст. 1 Проекту ЗУ - термін «азотні мінеральні добрива»); ГОСТ 20432-83. Удобрения. Термины и определения (п. 2)	
	(f) 'chemical fertilizer': means any fertilizer which is manufactured by an industrial process;	(f) мінеральне добриво: будь-яке добриво, що виробляється за допомогою промислового процесу;	Постанова ВРУ «Про прийняття за основу проекту Закону України про заходи державної підтримки та стимулювання розвитку виробництва мінеральних добрив в Україні» від 22 березня 2007 р. № 820-V (ст. 1 Проекту ЗУ - термін «мінеральні добрива»); Приказ Министерства здравоохранения Украины «Об утверждении государственных санитарных правил авиационного применения пестицидов и агрохимикатов в народном хозяйстве Украины» от 18 декабря 1996 г. № 382 (п. 1 - термин «минеральные удобрения»); ГОСТ 20432-83. Удобрения. Термины и определения (п. 24)	Fully/ Повністю
	(g) 'livestock manure': means waste products excreted by livestock or mixture of litter	(g) гній: відходи, які виділяються свійськими тваринами, або суміш асміття та відходів, які виділяються	Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України «Про затвердження типової форми первинної	Fully/ Повністю

	and waste products excreted by livestock, even in processed form;	свійськими тваринами, навіть в обробленій формі;	облікової документації N1-ВТ "Облік відходів та пакувальних матеріалів і тари" та Інструкції щодо її заповнення» від 07 липня 2008 р. № 342 (додаток 5); ГОСТ 20432-83. Удобрения. Термины и определения (п. 97)	
	(h) 'land application': means the addition of materials to land whether by spreading on the surface of the land, injection into the land, placing below the surface of the land or mixing with the surface layers of the land;	(h) внесення в ґрунт: додавання матеріалів в ґрунт шляхом розповсюдження по поверхні ґрунту, введення в ґрунт, поміщення під поверхню ґрунту чи змішування з поверхневими шарами ґрунту;	ГОСТ 20432-83. Удобрения. Термины и определения (п. п. 68, 69)	In part / Частков
	(i) 'eutrophication': means the enrichment of water by nitrogen compounds, causing an accelerated growth of algae and higher forms of plant life to produce an undesirable disturbance to the balance of organisms present in the water and to the quality of the water concerned;	(i) єфтрофікація; збагачення води сполуками азоту, що призводить до прискореного росту водоростей та вищих форм рослинного життя і небажаного порушення балансу організмів у воді, а також до зниження її якості;	ЗУ «Про затвердження Загальнодержавної програми охорони та відтворення довкілля Азовського і Чорного морів» від 22 березня 2001 р. № 2333-III; ГОСТ 17.1.1.01-77. Охрана природы. Гидросфера. Использование и охрана вод. Основные термины и определения (п. 48); ДСТУ 3041-95. Гігросфера, використання і охорона води. Терміни та визначення.	Fully/ Повністю
	(j) 'pollution': means the discharge,	(j) забруднення: скид, прямий чи непрямий,	Водний Кодекс України від 6 червня 1995 р. №	Fully/

	directly or азотних сполук з indirectly, of сільськогосподарських nitrogen джерел в водне compounds from середовище, яке в agricultural sources результаті спричиняє into the aquatic ризик для здоров'я environment, the людей, шкоду results of which are життєвим ресурсам та such as to cause водним екосистемам, hazards to human створює труднощі health, harm to побутового характеру living resources або заважає and to aquatic використовувати воду ecosystems, в інших законних damage to цілях; amenities or interference with other legitimate uses of water;		213/95-ВР (Пт. 1 - термін «забруднення вод»); Постанова КМУ «Про затвердження Правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря від забруднення та засмічення» від 19 лютого 1996 р. № 269; Правила охраны поверхностных вод от 21 февраля 1991 г.	Повністю
	(k) 'vulnerable zone': means an ділянка землі, area of land визначена у designated відповідності з according to Art 3 вимогами Статті 3 (2). (2).		Наказ Держкоммістобудування «Про затвердження Методики обстеження і паспортизації гідротехнічних споруд систем гідравлічного зрошення та складування промислових відходів» від 19 грудня 1995 р. № 252 (п. 1.9.21)	In part / Частков
3.1	Waters affected by Води, яким завдано pollution and шкоди від waters which could забруднення, та води, be affected by яким забруднення pollution if action може завдати шкоди, pursuant Art 5 і якщо не буде вжито not taken shall безходів, спрямованих identified by the на виконання вимог MS in accordance Статті 5, повинні бути with the criteria set ідентифіковані out in Annex I. країнами - членами Співтовариства у		Водний Кодекс України від 6 червня 1995 р. № 213/95-ВР (ст. ст. 65, 73); ЗУ «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» від 24 лютого 1994 р. № 4004- XII (ст. 18); ЗУ «Про меліорацію земель» від 14 січня 2000 р. № 1389-	In part / Частков

відповідності з
критеріями,
встановленими у
Додатку І.

XIV; Державні санітарні
правила
«Транспортування,
зберігання та
застосування пестицидів
у народному
господарстві» від 3
серпня 1998 р. № 1
(ДСанПіН 8.8.1.2.001- 98);
Наказ Міністерства
охорони навколишнього
природного середовища
України «Методика
розрахунку розмірів
відшкодування збитків,
заподіяних державі
внаслідок порушення
законодавства про
охорону та раціональне
використання водних
ресурсів» від 20 липня
2009 р. № 389; Наказ
Мінагрополітики
України,

Мінекоресурсів України,
МОЗ України «Про
Порядок проведення
комплексної
інвентаризації місць
накопичення
заборонених і
непридатних до
використання в
сільському господарстві
хімічних засобів захисту
рослин» від 18 жовтня
2001 р. № 315/376/412; ГОСТ
17.1.3.11-84. Охрана
природы. Гидросфера.
Общие требования
охраны поверхностных и
подземных вод от
загрязнения

			минеральными удобрениями	
3.2	MS shall, within a two-year period following the notification of this Dir, designate as vulnerable zones all known areas of land in their territories which drain into the waters identified according to paragraph 1 and which contribute to pollution.	Країни - члени Співтовариства повинні протягом двох років після прилюднення цієї Директиви визначити як уразливі зони всі відомі земельні ділянки, з яких відбувається стік у водойми, ідентифіковані у відповідності до параграфу 1, і які дають вклад у забруднення цих водойм.	ЗУ «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» від 24 лютого 1994 р. № 4004- XII (ст. 18); ЗУ «Про меліорацію земель» від 14 січня 2000 р. № 1389- XIV; ЗУ «Про охорону земель» від 19 червня 2003 р. № 962- IV (ст. 38); Постанова КМУ «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів» від 18 грудня 1998 р. № 2024; Приказ Министерства здравоохранения Украины «Об утверждении государственных санитарных правил авиационного применения пестицидов и агрохимикатов в народном хозяйстве Украины» от 18 декабря 1996 г. № 382; Наказ Мінагрополітики України, Мінекоресурсів України, МОЗ України «Про Порядок проведення комплексної інвентаризації місць накопичення заборонених і непридатних до використання в сільському господарстві	Is lacking Бракує

			хімічних засобів захисту рослин» від 18 жовтня 2001 р. № 315/376/412; ГОСТ 17.1.3.11-84. Охрана природы. Гидросфера. Общие требования охраны поверхностных и подземных вод от загрязнения минеральными удобрениями	
	[They shall notify the Commission of this initial designation within six months.]	Країни - члени Співтовариства повинні повідомити Комісію про це попереднє визначення протягом шести місяців.		
3.3	<i>When any waters intensified by a MS in accordance with paragraph 1 are affected by pollution from waters from another MS draining directly or indirectly in to them, the MS whose waters are affected may notify the other MS and the Commission of the relevant facts.</i> <i>The MS concerned shall organize, where appropriate with the Commission, the concentration necessary to identify the sources in question and the</i>	Якщо які-небудь води, визначені країною-членом Співтовариства у відповідності з параграфом 1, піддаються шкідливій дії внаслідок забруднення від вод іншої країни - члена Співтовариства, що прямо чи опосередковано дрениують в них, то країна - член Співтовариства, водам якої завдається шкода, може повідомити інші країни - члени Співтовариства та Комісію про це, навівши відповідні факти. Зацікавлені країни повинні організувати,	ЗУ «Про меліорацію земель» від 14 січня 2000 р. № 1389-XIV; Постанова КМУ «Про державний нагляд і державний контроль за додержанням законодавства про пестициди і агрохімікати» від 19 лютого 1996 р. № 226; Приказ Министерства здравоохранения Украины «Об утверждении государственных санитарных правил авиационного применения пестицидов и агрохимикатов в народном хозяйстве Украины» от 18 декабря 1996 г. № 382;	Is lacking Бракує

	measures to be taken to protect the waters that are affected in order to ensure conformity with this Dir.	при необхідності за участі Комісії, узгоджені дії для визначення джерел, які спричинили це забруднення, та заходи, яких слід вжити щодо цих джерел для захисту водойм, що зазнали забруднення, і забезпечення дотримання вимог цієї Директиви.		
3.4	MS shall review if necessary revise or add to the designation of vulnerable zones as appropriate, and at last every four years, to take into account changes and factors unforeseen at the time of the previous designation.	Країни - члени Співтовариства повинні переглядати, а при необхідності змінювати або доповнювати перелік визначених уразливих зон принаймні раз на чотири роки для врахування змін та факторів, не врахованих при попередньому визначенні.	Постанова КМУ «Про Комплексну програму розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених угідь на період до 2010 року» від 16 листопада 2000 р. № 1704; ГОСТ 17.1.3.11-84. Охрана природы. Гидросфера. Общие требования охраны поверхностных и подземных вод от загрязнения минеральными удобрениями	Is lacking Бракує
	[They shall notify the Commission of any revision or addition to the designations within six months.]	Вони повинні інформувати Комісію про будь-який перегляд або доповнення до цього переліку протягом шести місяців.		
3.5	MS shall be exempt from the obligation to identify specific vulnerable zones, if	Країни - члени Співтовариства звільняються від зобов'язання	Водний Кодекс України від 6 червня 1995 р. № 213/95-ВР (ст. ст. 65, 73); ЗУ «Про меліорацію	Is lacking Бракує

	they establish and apply action programmes referred to in Art 5 in accordance with this Dir throughout their national territory.	визначати конкретні уразливі зони, якщо вони вироблять та впровадять в життя програми робіт, вказані в Статті 5, у відповідності з вимогами цієї Директиви на всій своїй території.	земель» від 14 січня 2000 р. № 1389-XIV; Постанова КМУ «Про Комплексну програму розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених угідь на період до 2010 року» від 16 листопада 2000 р. № 1704; ГОСТ 17.1.3.11-84. Охрана природы. Гидросфера. Общие требования охраны поверхностных и подземных вод от загрязнения минеральными удобрениями	
4.1	With the aim of providing for all waters a general level of protection against pollution, MS shall, within a two-year period following the notification of this Dir: (a) establish a code or codes of good agricultural practice, to be implemented by farmers on a voluntary basis, which should contain provisions covering at least the items mentioned in Annex II A;	з метою забезпечення загального рівня охорони вод від забруднення країни - члени Співтовариства повинні протягом двох років від прилюднення цієї Директиви: (a) виробити кодекси чи кодекси кращих методів ведення сільськогосподарських робіт, які мають бути впроваджені фермерами на добровільній основі, і які мають містити вимоги принаймні стосовно пунктів, вказаних в Додатку П А;	ЗУ «Про пестициди і агрохімікати» від 02 березня 1995 р. № 86/95-ВР; Постанова КМУ «Про затвердження Порядку надання статусу спеціальної зони з виробництва сировини, що використовується для виготовлення продуктів дитячого та дієтичного харчування» від 3 жовтня 2007 р. № 1195; Постанова КМУ «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів» від 18 грудня 1998 р. № 2024; Постанова КМУ «Про затвердження Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року» від 19 вересня 2007 р.	In part / Частков

	(b) set up where necessary programme, including the provision of training and information for farmers, promoting the application of the code(s) of good agricultural practice.	(b) при необхідності розробити програму сприяння впровадженню кодексу(ів) кращих методів ведення сільськогосподарських робіт, що має включати навчання та надання інформації фермерам.	№ 1158 (п. 14); Розпорядження КМУ «Про схвалення Концепції Комплексної програми підтримки розвитку українського села на 2006-2010 роки» від 21 грудня 2005 р. № 536-р; Постанова КМУ «Про Комплексну програму розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених угідь на період до 2010 року» від 16 листопада 2000 р. № 1704	
4.2	[MS shall submit to the Commission details of their codes of good agricultural practice and the Commission shall include information on these codes in the report referred to in Art II. In the light of the information received, the Commission may, if it considers it necessary, make appropriate proposals to the Council.]	Країни - члени Співтовариства повинні надати Комісії детальну інформацію про свої кодекси кращих методів ведення сільськогосподарських робіт, і Комісія повинна включити інформацію про ці кодекси в звіт, про який згадується в Додатку II. У світлі отриманої інформації Комісія може, якщо вважатиме за потрібне, подати відповідні пропозиції до Ради.		
5.1	Within a two-year period following the initial designation referred to in Art 3(2) or within one	Протягом двох років від попереднього визначення, про яке згадується в Статті 3(2), або протягом одного року від	ЗУ «Про Загальнодержавну програму розвитку водного господарства» від 17 січня 2002 р. № 2988-ІП (розділ П); ЗУ	Is lacking Бракує

year of each additional designation referred to in Art 33 (4), MS shall, for the purpose of realizing the objectives specified in Art 1, establish action programmes in respect of designated vulnerable zones.	кожного доповнення цього визначення, про яке згадується в Статті 33 (4), країни - члени Співтовариства повинні з метою реалізації цілей, встановлених в Статті 1, розробити програми робіт, що мають бути здійснені на визначених уразливих зонах.	«Про меліорацію земель» від 14 січня 2000 р. № 1389-XIV (ст. 31); 3У «Про охорону земель» від 19 червня 2003 р. № 962-IV (ст. 38); 3У «Про пестициди і агрохімікати» від 02 березня 1995 р. № 86/95-ВР (ст. ст. 3, 7, 17); Указ Президента України «Про заходи щодо державної підтримки водогосподарсько-меліоративного комплексу» від 23 червня 1998 р. № 670; Постанова КМУ «Про державний нагляд і державний контроль за додержанням законодавства про пестициди і агрохімікати» від 19 лютого 1996 р. № 226; Постанова КМУ «Про затвердження Порядку надання статусу спеціальної зони з виробництва сировини, що використовується для виготовлення продуктів дитячого та дієтичного харчування» від 3 жовтня 2007 р. № 1195; Постанова КМУ «Про Комплексну програму розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених угідь на період до 2010 року» від 16 листопада 2000 р. № 1704
---	--	---

5.2	An action programme may relate to all vulnerable zones in the territory of a MS or, where the MS considers it appropriate, different programmes may be established for different vulnerable zones or parts of zones.	Програма робіт може стосуватися всіх уразливих зон на території країни - члена Співтовариства, або, якщо країна - член Співтовариства вважатиме це за потрібне, можуть бути розроблені різні програми для різних уразливих зон або їх частин.	ЗУ «Про охорону земель» від 19 червня 2003 р. № 962-IV (ст. 38); Постанова КМУ «Про затвердження Порядку надання статусу спеціальної зони з виробництва сировини, що використовується для виготовлення продуктів дитячого та дієтичного харчування» від 3 жовтня 2007 р. № 1195; Постанова КМУ «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів» від 18 грудня 1998 р. № 2024; Постанова КМУ «Про Комплексну програму розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених угідь на період до 2010 року» від 16 листопада 2000 р. № 1704	In part / Частков
5.3	Action programmes shall take into account: (a) available scientific and technical data, mainly with reference to respective nitrogen contributions originating from agricultural and other sources; (b) environmental conditions in the	Програми робіт новині враховувати: (a) наявні наукові та технічні дані, головним чином стосовно відносного поступлення азоту від сільськогосподарських та інших джерел; (b) стан навколишнього середовища у відповідних регіонах даних країн-членів Співтовариства.	ЗУ «Про Загальнодержавну програму розвитку водного господарства» від 17 січня 2002 р. № 2988-III (розділ II); ЗУ «Про охорону земель» від 19 червня 2003 р. № 962-IV (ст. 38); ЗУ «Про пестициди і агрохімікати» від 02 березня 1995 р. № 86/95-ВР; Постанова КМУ «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів» від 18 грудня 1998 р. № 2024; Постанова КМУ «Про	In part / Частков

	relevant regions of the MS concerned.		Комплексну програму розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених угідь на період до 2010 року» від 16 листопада 2000 р. № 1704	
5.4	Action programmes shall be implemented within four years of their establishment and shall consist of the following mandatory measures: (a) the measures in Annex III; (b) those measures which MS have prescribed in the code(s) of good agricultural practice established in accordance with Article 4, except those which have been superseded by the measures in Annex III.	Програми робіт повинні бути втіленими в життя протягом чотирьох років від їхньої розробки та складатися з наступних обов'язкових заходів: (a) заходи, описані в Додатку ПІ; (b) заходи, передбачені країнами - членами Співтовариства в кодексі(ах) кращих методів ведення сільськогосподарських робіт, прийнятих у відповідності з вимогами Статті 4, крім тих, що передбачаються заходами, описаними в Додатку III.	ЗУ «Про охорону земель» від 19 червня 2003 р. № 962-IV (ст. 38); Постанова КМУ «Про Комплексну програму розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених угідь на період до 2010 року» від 16 листопада 2000 р. № 1704	In part / Частков
5.5	MS shall moreover take, in the framework of the action programmes, such additional measures reinforced as they consider necessary if, at the	Більше того, країни - члени Співтовариства повинні вжити у рамках програм робіт таких додаткових заходів або посилених заходів, які вони вважатимуть за необхідне, якщо на початку або в світлі	Указ Президента України «Про заходи щодо державної підтримки водогосподарсько-меліоративного комплексу» від 23 червня 1998 р. № 670; Постанова КМУ «Про правовий режим зон санітарної охорони	In part / Частков

	outset or in the light of experience gained implementing the action programmes, it becomes apparent that the measures referred to in paragraph 4 will not be sufficient for achieving the objectives specified in Art 1. In selecting these measures or actions, MS shall take into account their effectiveness and their cost relative to other possible preventive measures.	отриманого в процесі виконання програм робіт досвіду стає очевидним те, що заходи, про які згадується в параграфі 4, будуть недостатніми для досягнення цілей, поставлених в Статті 1. При виборі цих заходів або дій країни - члени Співтовариства повинні враховувати їх ефективність та вартість по відношенню до інших можливих запобіжних заходів.	водних об'єктів» від 18 грудня 1998 р. № 2024; Постанова КМУ «Про Комплексну програму розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених угідь на період до 2010 року» від 16 листопада 2000 р. № 1704	
5.6	MS shall draw up and implement suitable monitoring programmes to assess the effectiveness of action programmes established pursuant to this Art. MS which apply Art 5 throughout their national territory shall monitor the nitrate content of waters (surface waters and groundwater) at selected measuring points which make it possible to establish the	Країни - члени Співтовариства повинні виробити та проводити в життя необхідні програми моніторингу заради досягнення ефективності програм робіт, прийнятих для досягнення цілей, поставлених в пій Статті. Країни - члени Співтовариства, які застосовують Статтю 5 на всій своїй території, повинні проводити моніторинг вмісту нітратів у водах (поверхневих та ґрунтових водах) в обраних точках вимірювання, який	Водний Кодекс України від 6 червня 1995 р. № 213/95-ВР (ст. 105); ЗУ «Про пестициди і агрохімікати» від 02 березня 1995 р. № 86/95-ВР (ст. ст. 16¹ - 16³); ЗУ «Про меліорацію земель» від 14 січня 2000 р. № 1389-XIV (ст. 1, 16, 25); ЗУ «Про охорону земель» від 19 червня 2003 р. № 962-IV (ст. 54); Постанова КМУ «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів» від 18 грудня 1998 р. № 2024; Наказ Держводгоспу «Про систему контролю якості зрошувальних і	In part / Частков

	extent of nitrate pollution in the waters from agricultural sources.	зробить можливим визначення ступеню забруднення води нітратами з сільськогосподарських джерел.	забрудненості дренажних та скидних вод» від 28 грудня 2001 р. № 291 (ВИД 33-5.5- 09-2001); Наказ Мінагрополітики України, Мінекоресурсів України, МОЗ України «Про Порядок проведення комплексної інвентаризації місць накопичення заборонених і непридатних до використання в сільському господарстві хімічних засобів захисту рослин» від 18 жовтня 2001 р. № 315/376/412; Наказ Укрдержхімкомісії «Про затвердження Тимчасового положення про державні випробування та реєстрацію хімічних, біологічних засобів захисту, феромонів та регуляторів росту рослин і добрив в Україні» від 15 червня 1995 р. № 22; ГОСТ 17.1.3.07-82. Охрана природы. Гидросфера. Правила контроля качества воды водоемов и водотоков	
5.7	MS shall review and if necessary revise their action programmes, including any additional measures taken pursuant	Країни - члени Співтовариства повинні переглядати і при необхідності змінювати свої програми робіт, включаючи будь-які додаткові заходи,	ЗУ «Про меліорацію земель» від 14 січня 2000 р. № 1389-XIV (ст. ст. 1,16,25);	In part / Частков

	paragraph 5, at least every four years.	атвіжиті відповідно до вимог параграфу 5, принаймні кожні чотири роки.		
	[They shall inform the Conunission of any changes to the action programmes.]	Вони повинні інформувати Комісію про будь-які зміни у програмах робіт.		
6.1	For the purpose of designating and revising the designation of vulnerable zones, MS shall: (a) within two years of notification of the Dir, monitor the nitrate concentration in freshwaters over a period of one year: (i) at surface water sampling stations, laid down in Art 5 (4) of Dir 75/440/EEC and/or at other sampling stations which are representative of surface waters of MS, at least monthly and more frequently during flood periods; at sampling stations which are representative of the groundwater aquifers of MS, at regular intervals	В цілях визначення та перегляду визначення уразливих зон, країни-члени Співтовариства повинні: (a) у двохрічний термін після оприлюднення цієї Директиви забезпечити моніторинг концентрації нітратів у прісних водах на протязі одного року: (i) у створах по відбору проб поверхневих вод, встановлених у відповідності з вимогами Статті 5 (4) Директиви 75/440/ЄЕС, та/або у інших створах по відбору проб, які є репрезентативними по відношенню до поверхневих вод країн-членів Співтовариства, - принаймні щомісячно та частіше під час регулярних інтервалів	ЗУ «Про пестициди і агрохімікати» від 02 березня 1995 р. № 86/95-ВР (ст. ст. 16 ¹ - 16 ³); ЗУ «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» від 24 лютого 1994 р. № 4004- XII (ст. ст. 18, 47); ЗУ «Про Загальнодержавну програму розвитку водного господарства» від 17 січня 2002 р. № 2988-III (розділ II); ЗУ «Про меліорацію земель» від 14 січня 2000 р. № 1389-XIV (ст. ст. 1, 16, 25); ЗУ «Про охорону земель» від 19 червня 2003 р. № 962- IV (ст. 54); Постанова КМУ «Про державний нагляд і державний контроль за додержанням законодавства про пестициди і агрохімікати» від 19 лютого 1996 р. № 226; Наказ Держводгоспу «Про систему контролю якості зрошувальних і забрудненості	Fully/ Повністю

	and taking into account the provisions of Directive 80/778/EEC; (b) repeat the monitoring programme outlined in (a) at least every four years, except for those sampling stations where the nitrate concentration in all previous samples has been below 25 mg/l and no new factor likely to increase the nitrate content has appeared, in which case the monitoring programme need be repeated only every eight years; (ii) review the eutrophic state of their fresh surface waters, estuarial and coastal waters every four years.	у пунктах по відбору проб, які є репрезентативними по відношенню до запасів підземних вод країн - членів Співтовариства, - через регулярні інтервали та враховуючи вимоги Директиви 80/778/ЄЕС; (b) повторювати програму моніторингу, описану в частині (а), принаймні раз на чотири роки за виключенням тих пунктів пробовідбору, де концентрація нітратів не перевищувала 25 мг/л в усіх попередніх пробах і не з'явилося жодних нових факторів, які могли б підвищити вміст нітратів; в такому випадку програму моніторингу потрібно повторювати лише один раз на вісім років; (ii) перевіряти стан евтрофікації своїх поверхневих прісноводних водойм, естуаріїв та прибережних морських вод кожні чотири роки.	дренажних та скидних вод» від 28 грудня 2001 р. № 291 (ВИД 33-5.5- 09- 2001); Наказ Укрдержжхімкомісії «Про затвердження Тимчасового положення про державні випробування та реєстрацію хімічних, біологічних засобів захисту, феромонів та регуляторів росту рослин і добрив в Україні» від 15 червня 1995 р. № 22; Наказ Державного комітету України по водному господарству «Про затвердження Інструкції з організації та здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель» від 16 квітня 2008 р. № 108 (н.п. 3.2.6, 3.3.3, розділ 4, п. 5.1); ГОСТ 171.3.13-86. Охрана природы. Гидросфера. Общие требования к охране поверхностных вод от загрязнения (п. 14); ГОСТ 171.3.07-82. Охрана природы. Гидросфера. Правила контроля качества воды водоемов и водотоков	
6.2	The reference methods of	Потрібно використовувати	ГОСТ 171.3.07-82. Охрана природы. Гидросфера.	In part / Частков

	measurement set out in Annex shall be used.	рекомендовані методи вимірювання, приведені у Додатку IV.	Правила контролю качества воды водоемов и водотоков	
7	[The Commission may draw up guidelines for the monitoring referred to in Art 5 and 6 in accordance with the regulatory procedure referred to in Art 9(2).]	Керівництва по проведенню моніторингу, описаного в Статтях 5 та 6, можуть бути вироблені у відповідності з процедурою, викладеною у Статті 9.		
8	[The Commission may adapt the Annexes to this Directive to scientific and technical progress. Those measures, designed to amend non-essential elements of this Dir, shall be adopted in accordance with the regulatory procedure with scrutiny referred to in Art 9(3).]	Додатки до цієї Директиви можуть бути адаптовані до науково-технічного прогресу у відповідності з процедурою, викладеною в Статті 9.		
9	[The Commission shall be assisted by a committee.]	На допомогу Комісії створюється Комітет, який складається з представників країн - членів Співтовариства і очолюється		

		представником Комісії.		
10	[Reporting to the Commission]	Звітність перед Комісією		
11	[Commission reports]	Звіти Комісії		
12	[Adopted measures must contain/accompany reference to the Dir]	Прийняті заходи мають містити/ супроводжуватися посиланнями на Директиву		
13	[Addressees]	Адресати		
Annexes	I. CRITERIA FOR IDENTIFYING WATERS REFERRED TO IN ART 3(1)	I. Критерії для ідентифікації водойм, про які згадується в Статті 3(1)	ЗУ «Про меліорацію земель» від 14 січня 2000 р. № 1389-XIV; Наказ Укрдержхімкомісії «Про затвердження Тимчасового положення про державні випробування та реєстрацію хімічних, біологічних засобів захисту, феромонів та регуляторів росту рослин і добрив в Україні» від 15 червня 1995 р. № 22; Державні санітарні правила «Транспортування, зберігання та застосування пестицидів у народному господарстві» від 3 серпня 1998 р. № 1 (ДСанПіН 8.8.1.2.001- 98); ГОСТ 17.1.3.07-82. Охрана природы. Гидросфера. Правила контроля качества воды водоемов и водотоков; Санитарные правила и нормы охраны	

			поверхностных вод от загрязнения от 04 июля 1988 г. № 4630-88 (с дополнениями № 1 - № 3)	
	II. CODE(S) OF GOOD AGRICULTURAL PRACTICE	II. Кодекс(и) кращих методів ведення сільськогосподарських робіт	Постанова КМУ «Про затвердження Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року» від 19 вересня 2007 р. № 1158 (п. 14); Розпорядження КМУ «Про схвалення Концепції Комплексної програми підтримки розвитку українського села на 2006-2010 роки» від 21 грудня 2005 р. № 536-р	In part / Частков
	III. MEASURES TO BE INCLUDED IN ACTION PROGRAMMES AS REFERRED TO IN ARTICLE 5 (4) (a)	III. Заходи, які необхідно включити у програми робіт, як вказано у Статті 5 (4) (a)	ЗУ «Про меліорацію земель» від 14 січня 2000 р. № 1389-XIV; ЗУ «Про охорону земель» від 19 червня 2003 р. № 962-IV (ст. 38); Постанова КМУ «Про Комплексну програму розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених угідь на період до 2010 року» від 16 листопада 2000 р. № 1704	In part / Частков
	IV. REFERENCE METHODS OF MEASUREMENT	IV. Рекомендовані методи вимірювання	Наказ Державного комітету України по водному господарству «Про затвердження Інструкції з організації та здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель» від	

			16 квітня 2008 р. № 108 (п.п. 3.2.6, 3.3.3, розділ 4, п. 5.1); Наказ Укрдержхімкомісії «Про затвердження Тимчасового положення про державні випробування та реєстрацію хімічних, біологічних засобів захисту, феромонів та регуляторів росту рослин і добрив в Україні» від 15 червня 1995 р. № 22; ГОСТ 17.1.3.07-82. Охрана природы. Гидросфера. Правила контроля качества воды водоемов и водотоков	
	V. INFORMATION TO BE CONTAINED IN REPORTS TO IN ARTICLE 10	IV. Інформація, яку слід включити у звіти, про які йде мова у Статті 10		

- Водний Кодекс України від 6 червня 1995 р. № 213/95-ВР
- ЗУ «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» від 24 лютого 1994 р. № 4004-XII
- ЗУ «Про Загальнодержавну програму розвитку водного господарства» від 17 січня 2002 р. № 2988-ІП
- ЗУ «Про пестициди і агрохімікати» від 02 березня 1995 р. № 86/95-ВР
- ЗУ «Про меліорацію земель» від 14 січня 2000 р. № 1389-XIV
- ЗУ «Про охорону земель» від 19 червня 2003 р. № 962-IV
- Постанова ВРУ «Про прийняття за основу проекту Закону України про заходи державної підтримки та стимулювання розвитку виробництва мінеральних добрив в Україні» від 22 березня 2007 р. № 820-V
- Указ Президента України «Про заходи щодо державної підтримки водогосподарсько-меліоративного комплексу» від 23 червня 1998 р. № 670
- Постанова КМУ «Про державний нагляд і державний контроль за додержанням законодавства про пестициди і агрохімікати» від 19 лютого 1996 р. № 226

- Постанова КМУ «Про затвердження Порядку проведення державних випробувань, державної реєстрації та перереєстрації, видання переліків пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні» від 4 березня 1996 р. № 295
- Постанова КМУ «Про затвердження Порядку надання статусу спеціальної зони з виробництва сировини, що використовується для виготовлення продуктів дитячого та дієтичного харчування» від 3 жовтня 2007 р. № 1195
- Постанова КМУ «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів» від 18 грудня 1998 р. № 2024
- Постанова КМУ «Про Комплексну програму розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених угідь на період до 2010 року» від 16 листопада 2000 р. № 1704
- Постанова КМУ «Про затвердження Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року» від 19 вересня 2007 р. № 1158
- Постанова КМУ «Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами» від 25 березня 1999 р. № 465
- Постанова КМУ «Про Порядок розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин та перелік забруднюючих речовин, скидання яких нормується» від 11 вересня 1996 р. № 1100
- Розпорядження КМУ «Про схвалення Концепції Комплексної програми підтримки розвитку українського села на 2006-2010 роки» від 21 грудня 2005 р. № 536-р
- Розпорядження КМУ «Про заходи по забезпеченню виробництва фосфорних мінеральних добрив» від 8 лютого 1997 р. № 80-р
- Розпорядження КМУ «Про затвердження плану заходів з розвитку ринку мінеральних добрив та засобів захисту рослин на 2002-2004 роки» від 27 грудня 2001 р. № 597-р
- Розпорядження КМУ «Про заходи по забезпеченню виробництва фосфорних мінеральних добрив» від 8 лютого 1997 р. № 80-р
- Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України «Методика розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів» від 20 липня 2009 р. № 389
- Наказ Мінекоресурсів України «Про Єдине міжвідомче керівництво по організації та здійсненню державного моніторингу вод» від 24 грудня 2001 р. № 485
- Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України «Про затвердження Інструкції про порядок розробки та затвердження гранично допустимих скидів (ГДС) речовин у водні об'єкти із зворотними водами» від 15 грудня 1994 р. № 116

- Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України «Про затвердження типової форми первинної облікової документації № 1-ВТ "Облік відходів та пакувальних матеріалів і тари" та Інструкції щодо її заповнення» від 07 липня 2008 р. № 342
- Наказ Держводгоспу «Про систему контролю якості зрошувальних і забрудненості дренажних та скидних вод» від 28 грудня 2001 р. № 291 (ВНД 33-5.5-09-2001)
- Наказ Державного комітету України по водному господарству «Про затвердження Інструкції з організації та здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель» від 16 квітня 2008 р. № 108
- Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Державних санітарних правил і норм скидання з суден стічних, нафтоутримуючих, баластних вод і сміття у водоймища (ДСанПіН 199-97)» від 09 липня 1997 р. № 199
- Приказ Министерства здравоохранения Украины «Об утверждении государственных санитарных правил авиационного применения пестицидов и агрохимикатов в народном хозяйстве Украины» от 18 декабря 1996 г. № 382
- Наказ Державного департаменту ветеринарної медицини «Про затвердження Ветеринарно-санітарних вимог утримання птиці в особистих селянських господарствах» від 19 грудня 2006 р. № 100
- Наказ Мінагрополітики України, Мінекоресурсів України, МОЗ України «Про Порядок проведення комплексної інвентаризації місць накопичення заборонених і непридатних до використання в сільському господарстві хімічних засобів захисту рослин» від 18 жовтня 2001 р. № 315/376/412
- Наказ Держкомстату України «Про затвердження Методики проведення розрахунків основних показників обсягів виробництва продукції тваринництва в усіх категоріях господарств» від 08 лютого 2005 р. № 49
- Наказ Укрдержхімкомісії «Про затвердження Тимчасового положення про державні випробування та реєстрацію хімічних, біологічних засобів захисту, феромонів та регуляторів росту рослин і добрив в Україні» від 15 червня 1995 р. № 22
- Наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики «Про затвердження національних стандартів, національного класифікатора України, затвердження змін до національних стандартів, скасування нормативних документів та внесення змін до наказів Держспоживстандарту» від 12 грудня 2007 р. № 357 (Національний класифікатор України ДК 008:2007 "Класифікатор корисних копалин" (ККК))
- Наказ Держкоммістобудування «Про затвердження Методики обстеження і паспортизації гідротехнічних споруд систем гідравлічного вилучення та складування промислових відходів» від 19 грудня 1995 р. № 252

- Санитарные правила по хранению, транспортировке и применению минеральных удобрений в сельском хозяйстве от 13 апреля 1973 г. № 1049-73
- Санитарные правила и нормы охраны поверхностных вод от загрязнения от 04 июля 1988 г. № 4630-88 (с дополнениями № 1 - № 3)
- Державні санітарні правила «Транспортування, зберігання та застосування пестицидів у народному господарстві» від 3 серпня 1998 р. № 1 (ДСанПіН 8.8.1.2.001-98)
- ДСТУ 3041-95. Система стандартів у галузі охорони навколишнього середовища та регіонального використання ресурсів. Гідросфера. Використання і охорона води. Терміни та визначення.
- ГОСТ 17.1.3.06-82. Охрана природы. Гидросфера. Общие требования к охране подземных вод
- ГОСТ 17.1.3.07-82. Охрана природы. Гидросфера. Правила контроля качества воды водоемов и водотоков
- ГОСТ 17.1.3.11-84. Охрана природы. Гидросфера. Общие требования охраны поверхностных и подземных вод от загрязнения минеральными удобрениями
- ГОСТ 17.1.3.13-86. Охрана природы. Гидросфера. Общие требования к охране поверхностных вод от загрязнения
- ГОСТ 20432-83. Удобрения. Термины и определения